

Niftar

A Jewish Perspective on Paul's Concept of Death as Release from Obligation to the Torah

TIMOTHY LAYNE

MESSIAH JOURNAL 135
WINTER 2020/5780)

Entering the covered carport at my apartment I saw a small printed poster - thick, black text on white paper - they all look the same. It was an announcement that someone in the building had died and included information assisting those who might visit mourners.

In Jewish tradition, a Jew who has died is called *niftar*. In nearly all cases the word is translated as "dead." While the translation is functional, it fails to convey the full meaning of the word. The Hebrew term literally means "not obligated" (to the Torah).

Jewish life is about growing in the personal expression of mitzvot. Every devout Jew's desire is to become a living expression of God's Word. Jewish life is busy with the work of keeping commandments, which, having divine origin, reveal God in this world. This is what Christians sometimes call incarnational living; it's putting God's Word into action, and for devout Jews it's the motivation to live and not die. Death is the enemy. The dead cannot keep the commandments. In death, the devout cease their mission:

For Sheol does not thank you; death does not praise you; those who go down to the pit do not hope for your faithfulness. (Isaiah 38:18)

The dead do not praise the LORD, nor do any who go down into silence. (Psalm 115:17)

Jewish funeral behavior punctuates this idea. Before being placed into the ground, the body of a Jewish man is wrapped in a tallit that has been invalidated to designate that he is now exempt from the mitzvot. Likewise, men who visit the body or grave of the deceased will not wear a tallit of any kind to avoid the appearance of arrogance toward those who can no longer fulfill the commandments. There would be

Niftar

Een Joods perspectief op Paulus' Concept van de Dood als bevrijding van de verplichting tot de Thora

TIMOTHY LAYNE

Bij het binnenkomen van de afgesloten carport bij mijn appartement zag ik een kleine gedrukte poster - dikke, zwarte tekst op wit papier - ze zien er allemaal hetzelfde uit. Het was een aankondiging dat er iemand in het gebouw was overleden en bevatte informatie die de rouwenden zou helpen.

In de joodse traditie wordt een gestorven jood niftar genoemd. In bijna alle gevallen wordt het woord vertaald als "gestorven". Hoewel de vertaling functioneel is, geeft het niet de volledige betekenis van het woord weer. De Hebreeuwse term betekent letterlijk "niet verplicht" (tot de Thora).

Het joodse leven gaat over het groeien in de persoonlijke expressie van mitzvot. Het verlangen van elke devote Jood is om een levende uitdrukking van Gods Woord te worden. Het joodse leven is bezig met het onderhouden van geboden, die, met hun goddelijke oorsprong, God in deze wereld openbaren. Dit is wat christenen soms incarnatieel leven noemen; het is het in praktijk brengen van Gods Woord, en voor devote Joden is het de motivatie om te leven en niet te sterven. De dood is de vijand. De doden kunnen de geboden niet houden. In de dood staken de godvruchtigen hun missie:

Want Sheol dankt u niet, de dood prijst u niet, zij die naar de put gaan, hopen niet op uw trouw. (Jesaja 38:18)

De doden loven de HEER niet, en ook niet degenen die in de stilte gaan. (Psalm 115:17)

Joods begrafenisgedrag is tekenend voor dit idee. Voor dat het lichaam van een Joodse man in de grond wordt gelegd, wordt het gewikkeld in een tallit dat ongeldig is verklaard om aan te geven dat hij nu is vrijgesteld van de mitzvot. Evenzo zullen mannen die het lichaam of het graf van de overledene bezoeken geen enkele vorm van tallit dragen om de schijn van arrogantie ten opzichte van hen die niet langer aan de geboden kunnen voldoen,

no hope nor longing for the resurrection except for this purpose. A pure soul can bask in the radiance of God's glory in heaven, but only the soul possessing a physical vehicle - a body - can draw down and express that glory here in this world. In his humility, God has desired to make himself known in this lowly world, and, what's more, he has asked his people to be involved.

Here we find an opportunity for conversation. In the last fifty years we have seen valiant strides by Jewish converts to Christianity to return to a life rooted in mitzvot and traditional Jewish Torah observance. Most, however, adopt a Messianic Judaism in name only and fail to fully accept the validity of Jewish life. Some are hostile to observance and even Jewish identity. This sad perspective is due, in large part, to a misunderstanding of Paul's view of the Law. These Jews have found it impossible to understand their faith from within a Torah framework. Paul is called an emissary of Messiah, but unlike the twelve apostles, Paul was not educated along the highways of Israel but in the yeshivot and study halls of Jerusalem. His understanding of the Judaism practiced by Yeshua will be fully understood only within that context.

It's clear from any reading of Apostolic Writings that these were dangerous times. During the Apostolic Era, many Jews saw death at the hands of Rome. This reality is also expressed in *Genesis Rabbah*, a Jewish commentary on the book of Genesis:

Abraham took the wood for the burnt offering and placed it upon Yitzhak his son like one who bears his cross on his shoulder. (Genesis Rabbah 56:3)

Yeshua used the imagery of this midrash when he said to his students,

If anyone would come after me, let him deny himself and take up his cross and follow me. (Matthew 16:24)

Yeshua connects the act of martyrdom with self-denial and establishes a teaching on which Paul expounds. Building on teachings like this, Paul insists that it is not only possible but should be the goal of every disciple of Yeshua to die to self and live for Messiah. Moving beyond this, Paul repeatedly makes the statement that the immersion commanded by Yeshua should somehow be associated with death and, ultimately, resurrection. While this concept is cemented in the minds of Christians, it does not

te vermijden. Er zou geen hoop of verlangen naar de verrijzenis zijn, behalve voor dit doel. Een zuivere ziel kan zich koesteren in de uitstraling van Gods glorie in de hemel, maar alleen de ziel die een fysiek voertuig - een lichaam - bezit kan die glorie hier in deze wereld tot uitdrukking brengen. In zijn nederigheid heeft God zich in deze nederige wereld bekend willen maken, en bovendien heeft hij zijn volk gevraagd om mee te doen.

Hier vinden we een gelegenheid voor een gesprek. In de afgelopen vijftig jaar hebben we van joodse bekeerlingen tot het christendom dappere stappen gezien om terug te keren naar een leven dat geworteld is in de mitzvot en de traditionele joodse Torah. De meesten nemen echter alleen in naam een Messiaans Jodendom aan en accepteren de waarde van het Joodse leven niet volledig. Sommigen zijn vijandig tegenover naleving en zelfs tegenover de Joodse identiteit. Dit trieste perspectief is voor een groot deel te wijten aan een misverstand over Paulus' visie op de Wet. Deze Joden hebben het onmogelijk gevonden om hun geloof te begrijpen vanuit een Torah-kader. Paulus wordt een afgezant van de Messias genoemd, maar in tegenstelling tot de twaalf apostelen werd Paulus niet opgevoed langs de snelwegen van Israël, maar in de yeshivot en studiezalen van Jeruzalem. Zijn begrip van het jodendom dat door Yeshua wordt beoefend zal alleen in die context volledig worden begrepen.

Het is duidelijk uit elke lezing van de apostolische geschriften dat dit gevaarlijke tijden waren. Tijdens het apostolische tijdperk zagen veel Joden door toedoen van Rome de dood. Deze realiteit komt ook tot uitdrukking in *Genesis Rabbah*, een Joods commentaar op het boek Genesis:

Abraham nam het hout voor het brandoffer en plaatste het op Yitzhak zijn zoon als iemand die zijn kruis op zijn schouder draagt. (Genesis Rabba 56:3)

Yeshua gebruikte de beeldspraak van deze midrash toen hij tegen zijn leerlingen zei,

Als iemand achter mij aan wil komen, laat hem dan zichzelf verloochenen en zijn kruis opnemen en mij volgen. (Matteüs 16:24)

Yeshua verbindt de daad van het martelaarschap met zelfverloochening en stelt een leer vast waarover Paulus nader uitleg geeft. Voortbouwend op leerstellingen als deze, staat Paulus erop dat het niet alleen mogelijk is, maar dat het het doel van elke leerling van Yeshua moet zijn om te sterven aan zichzelf en te leven voor de Messias. Verder dan dit doet Paulus herhaaldelijk de uitspraak dat de onderdompeling die Yeshua beveelt, op de een of andere manier geassocieerd moet worden met de dood en, uiteindelijk, met de opstanding. Hoewel dit concept in de gedachten van christenen is verankerd,

come from any recorded teaching of Yeshua but from Paul's personal insight into Jewish custom and law.

When a Jew physically dies, the body is carefully cleaned and immersed in water by a *chevra kadisha* ("holy society"), a group tasked with caring for the body. The work of the *chevra kadisha* is done not so much in preparation for the grave, but rather in preparation for the resurrection of the dead.

This immersion of the body is done in two primary ways. The body can be immersed using total immersion in a mikvah (ritual immersion pool), or three measures of water are poured, covering the body from head to toe. Either the body is held standing upright, and water is poured upon the head, covering the body, or it is laid on inclined wooden planks, and the water is poured moving down the length of the body. Today, immersion pools used for the dead are dedicated specifically for this purpose and may be located within a Jewish funeral home. Communities not possessing these dedicated *mikvaot* employ the pouring method. After pouring, or upon bringing the body up from immersion, the statement is made three times, *tahor hu* or *taharah hee*, meaning "he/she is pure."

Once declared pure, the body is clothed in linen as verses from the Torah that describe the dressing of the high priest are recited. When the head is covered, Zechariah's words are read aloud:

Let them put a clean turban on his head.
(Zechariah 3:5)

The declaration of purity and dressing in linen reminiscent of the high priest speak to the spiritual vindication of the dead and are final steps taken in anticipation of the resurrection. The ritual seems to imply that the impurity of death has already been washed away, and the body only awaits a new life.

The traditional Jewish practice of immersion in preparation for the resurrection is similar to that prescribed by the *Didache* for followers of Messiah:

If you do not have living water, immerse in other water; and if you cannot immerse in cold water, then immerse in warm water. But if you do not have either in sufficient quantity to immerse, pour water on the head three times. (Didache 7.2-3)

komt het niet voort uit enigerlei opgetekende leer van Yeshua, maar uit Paulus' persoonlijke inzicht in het Joodse gebruik en de Joodse wet.

Wanneer een jood fysiek sterft, wordt het lichaam zorgvuldig gereinigd en ondergedompeld in water door een *chevra kadisha* ("heilige maatschappij"), een groep die belast is met de zorg voor het lichaam. Het werk van de *chevra kadisha* wordt niet zozeer gedaan als voorbereiding op het graf, maar meer als voorbereiding op de verrijzenis van de doden.

Deze onderdompeling van het lichaam gebeurt voornamelijk op twee manieren. Het lichaam kan worden ondergedompeld met behulp van een totale onderdompeling in een mikvah (rituele onderdompeling), of er worden drie maten water gegoten, die het lichaam van top tot teen bedekken. Ofwel wordt het lichaam rechtop gehouden, en wordt er water op het hoofd gegoten, waardoor het lichaam wordt bedekt, ofwel wordt het op hellende houten planken gelegd, en wordt het water over de hele lengte van het lichaam gegoten. Vandaag de dag zijn de dompelbaden die voor de doden worden gebruikt, speciaal daarvoor bestemd en kunnen in een Joodse begrafenisonderneming ondergebracht zijn. Gemeenschappen die deze toegewijde *mikvaot* niet bezitten, maken gebruik van de gietmethode. Na het gieten, of bij het omhoog tillen van het lichaam uit de onderdompeling, wordt de uitspraak drie keer gedaan, *tahor hu* of *taharah hee*, wat betekent dat "hij/zij zuiver is".

Eenmaal zuiver verklaard, wordt het lichaam gehuld in linnen, terwijl verzen uit de Torah die het kleden van de hogepriester beschrijven worden voorgedragen. Als het hoofd bedekt is, worden de woorden van Zacharias voorgelezen:

Laat ze een schone tulband op zijn hoofd plaatsen. (Zacharias 3:5)

De verklaring van reinheid en het kleden met linnen dat aan de hogepriester doet denken, spreken tot de geestelijke rechtvaardiging van de doden en zijn de laatste stappen die genomen worden in afwachting van de opstanding. Het ritueel lijkt te impliceren dat de onzuiverheid van de dood al is weggespoeld, en het lichaam alleen nog maar op een nieuw leven wacht.

De traditionele Joodse praktijk van onderdompeling ter voorbereiding op de opstanding is vergelijkbaar met die welke door de *Didache* wordt voorgeschreven aan volgelingen van de Messias:

Als je geen levend water hebt, dompel dan onder in ander water; en als je niet kunt onderdompelen in koud water, dompel dan onder in warm water. Maar als je geen van beide voldoende hebt om onder te dompelen, giet dan drie keer water op het hoofd. (Didache 7.2-3)

Paul understood profound spiritual implications here. He wrote:

Or do you not know, brothers - for I am speaking to those who know the law - that the law is binding on a person only as long as he lives? (Romans 7:1)

This is truly deep Torah! In Paul's day, Rome had a larger Jewish population than Jerusalem did. In this verse Paul addresses his Jewish students there. He explains that regret of one's previous life of transgression followed by a life of self-denial is on par with actual death, which both atones for transgression and releases the dead from future obligation.

Paul doesn't give this lesson without context. Fearful that simple readers might take this as a license to sin, Paul explains that followers of Messiah do not remain like the dead but have risen to new life, which is the hope and expectation of those who perform immersion for the dead. He repeatedly addresses this issue for his readers and in so doing turns the message of death on its head. Paul wrote:

Now if we have died with Christ, we believe that we will also live with him. We know that Christ, being raised from the dead, will never die again; death no longer has dominion over him. (Romans 6:8-9)

Do not present your members to sin as instruments for unrighteousness but present yourselves to God as those who have been brought from death to life, and your members to God as instruments for righteousness. (Romans 6:13)

In another place he says beautifully:

I have been crucified with Christ. It is no longer I who live, but Christ who lives in me. And the life I now live in the flesh I live by faith in the Son of God, who loved me and gave himself for me. (Galatians 2:20)

Dying as the ultimate example of a holy and faithful martyr, Yeshua gave his very life. Presenting all that he was as an ascension offering, Yeshua has left his students with the work of becoming his hands and feet in the world. Being transformed into the likeness of our righteous teacher, we are called to become instruments for the expression of God's Word. With every mitzvah, we expand his presence in the world, and God, in his humility, is found in these lowly realms.

Paulus zag hierin diepgaande spirituele consequenties. Hij schreef:

Of weet u niet, broeders - want ik spreek tot degenen die de wet kennen - dat de wet voor iemand alleen bindend is zolang hij leeft? (Romeinen 7:1)

Dit is echt diepe Torah! In de tijd van Paulus had Rome een grotere joodse bevolking dan Jeruzalem. In dit vers richt Paulus zich tot zijn Joodse studenten daar. Hij legt uit dat spijt over een vorig leven van overtreding, gevolgd door een leven van zelfverloochening, gelijk staat met een werkelijke dood, die zowel verzoenend is voor overtreding als de doden bevrijdt van toekomstige verplichtingen.

Paulus geeft deze les niet zonder context. Uit angst dat eenvoudige lezers dit als een vrijbrief voor de zonde beschouwen, legt Paulus uit dat volgelingen van de Messias niet als de doden blijven, maar zijn opgestaan tot nieuw leven, wat de hoop en verwachting is van degenen die de onderdompeling voor de doden uitvoeren. Hij gaat herhaaldelijk in op deze kwestie voor zijn lezers en zet daarmee de boodschap van de dood op zijn kop. Paulus schreef:

Als we nu met Christus zijn gestorven, geloven we dat we ook met hem zullen leven. We weten dat Christus, die uit de dood is opgewekt, nooit meer zal sterven; de dood heeft geen heerschappij meer over hem. (Romeinen 6:8-9)

Stelt u uw leden niet ten dienste van de zonde als instrumenten voor de onrechtvaardigheid, maar stelt u zichzelf aan God voor als degenen die van de dood tot het leven zijn gebracht, en uw leden als instrumenten voor de gerechtigheid aan God. (Romeinen 6:13)

Op een andere plaats zegt hij heel mooi:

Ik ben met Christus gekruisigd. Het is niet meer ik die leef, maar Christus die in mij leeft. En het leven dat ik nu in het vlees leef, leef ik door het geloof in de Zoon van God, die mij heeft liefgehad en zich voor mij heeft gegeven. (Galaten 2:20)

Stervend als het ultieme voorbeeld van een heilige en trouwe martelaar, gaf Yeshua zijn leven. Door alles wat hij was als een opstijgsoffer te geven, heeft Yeshua zijn studenten het werk nagelaten om in de wereld zijn handen en voeten te worden. Omdat we getransformeerd zijn in de gelijkenis van onze rechtvaardige leraar, zijn we geroepen om instrumenten te worden voor de uitdrukking van Gods Woord. Met elke mitswa breiden we zijn aanwezigheid in de wereld uit, en God is, in zijn nederigheid, te vinden in deze nederige sferen.